

I tid och otid

Aposteln Paulus gav Timoteus och alla trogna förkunnare den allvarliga förmaningen: *”Predika ordet, träd upp i tid och otid, bestraffa, tillrättavisa, förmana med allt tålmod och med undervisning i alla stycken. Ty den tid kommer, då de inte längre skall fördrå den sunda läran, utan efter sina egna begärelser skall samla åt sig lärare hoptals, alltefter som det kliar dem i öronen, en tid då de skall vända sina öron från sanningen, och i stället vända sig till fabler.”* (2 Tim. 4:2-4)

Denna förmaning synes mycket välbehövlig också idag, då så många kyrkor och kyrkoledare vänder sig bort från den bibliska tron för att istället befrämja allsköns ekumenism och bibelkritik. Man inser inte vilken fara detta är för den kristna kyrkan, som är helt beroende av att få höra och leva av Guds rena och klara ord. Många fromma människor blir insövda av den falska förkunnelsen och löper stor risk att förlora själva tron och saligheten. Därför måste alla bibeltroende präster som ännu finns kvar och som tar Guds Ord på heligt allvar följa apostelns förmaning och träda upp i tid och otid. Guds Ord måste förkunnas med kraft så att människor vaknar upp ur likgiltigheten, blir överbevisade om sin synd och sätter hela sin förtröstan på Jesus Kristus och hans försoning. Där den bibliska grunden rycks undan blir människor vilsna och osäkra i sin tro, och de måste bli förda tillbaka till övertygelsen att Bibeln är tillförlitlig och att det verkligen är Gud som där talar till oss från varje rad. De falska lärarna som predikar fabler och myter måste bli avslöjade, så att Kristi församling tar sig tillvara för dem och drar sig undan deras predikstolar och sakramentsförvaltning. Guds Ord tillåter inte, att den

rätta, sunda läran skall finnas sida vid sida med lögnen och villfarelsen. Kristi kyrka skall vara ”sanningens stödjepelare” (1 Tim. 3:15), och det är hon endast så länge hon troget förbliver i Kristi Ord (Joh. 8:31).

På det sätt Gud gör möjligt vill vi i S:t Petri församling och genom tidskriften Lutheranen vara trogna mot apostelns förmaning. Ordets förkunnelse är för oss det allra främsta, och vår målsättning är att i tal och skrift föra fram hela Guds Ords undervisning. Vi frågar inte efter om det är populärt eller inte, utan huvudsaken är troheten mot Ordet. Tiden är kort, och vi måste ta vara på varje möjlighet att predika om den dyrbara frälsningen. Men detta måste likväl ske med sans och måtta. Det är alltför lätt att rusa åstad och bli invecklad i onödiga stridigheter och bara skapa ytterligare förvirring i den redan alltför komplicerade kyrkliga situationen. Vi vill ge oss tid till att också lyssna till människors frågor och invändningar och verkligen ta dem på allvar. För många är t.ex. vår lära om kyrkan och församlingen ny och främmande, och därför vill vi ge dem tid att grundligt tänka igenom den. Vi har själva under en lång tid fått brottas med frågan om kyrkogemenskapen, och det vore fel att begära att andra människor på en gång skall vara helt eniga med oss. Men å andra sidan vill vi verkligen betona vikten och nödvändigheten av att hålla fast vid den rätta lutherska läran om kyrkan och visa att den helt och hållet stämmer överens med Guds Ord.

Genom Lutheranen erbjuder vi alla läsare att ta del av vår lära och trosövertygelse och studera den. I tid och otid kommer vi att peka på den bibliska sanningen och ställa den i kontrast mot lögnen och villfarelsen. Till det yttre är Lutheranen liten och oansenlig, men vi tror och hoppas ändå att den har en viktig uppgift att fylla. Vi har själva blivit gripna av och överbevisade om den evangelisk-lutherska lärans sanning och bekänner oss frimodigt till alla den lutherska kyrkans bekännelseskrifter därför att vi där har funnit den bibliska läran ren och klar. Vår innerliga önskan och bön är, att också Lutheranens läsare måtte dela denna övertygelse och frimodighet med oss.

S. J. (S. Rydh)

Samexistens eller inte?

Man kan inte bortse från faktum att kvinnliga präster har laglig rätt att verka i Svenska kyrkan. Lika lite kan man blunda för att det finns starka motståndare till kvinnoprästreformen inom kyrkan. Men gång efter annan har samexistens mellan dessa två falanger blivit mycket problematisk. Det är egentligen märkligt, eftersom samexistens mellan olika lärouppfattningar i andra betydligt viktigare frågor gått tämligen bra i Svenska kyrkan.

Min mening är nu här inte att diskutera frågan om kvinnliga präster utan istället frågan om samexistens eller inte mellan olika lärouppfattningar i en kyrka. Den verkliga kärnfrågan som många idag borde ta på stort allvar är: Får det i en kyrka finnas en eller flera tolkningar av Bibelns budskap? Svaret är helt avgörande för hur man sedan skall handla.

De som kommer fram till att olika tolkningar måste få finnas bör ta konsekvenserna av detta. Så gör t.ex. biskoparna och meningsmotståndarna Giertz och Borgenstierna. I ett gemensamt brev, publicerat i Svenska Dagbladet den 10 januari i år, bekänner de sin tro att kyrkan har plats för olika åsikter bara de grundar sig ”på en ärlig vilja att följa Kristus”. Med rätta pekar de på den enda vägen för en sådan kyrka att fungera: tolerans, hänsyn och omtanke. Alla inom samexistensen kyrka måste ge sina motståndare samma aktning, samma möjligheter och rättigheter som man kräver för egen del. Alla måste besinna sitt ansvar. Annars spricker kyrkan, vilket är det enda alla är överens om att hon inte får göra.

De som å andra sidan finner att Bibeln förbjuder två eller flera mot varandra stridande läror i en kyrka och således är fast övertygade om att Bibeln i allt väsentligt låter sig tolkas i endast en riktning, de kan omöjligen leva i någon samexistensens kyrka utan måste välja en kyrka med

enhetlig lära. Annars leder det till svåra samvetskonflikter. De vet att samexistens mellan lögn och sanning i kyrkans budskap överallt i Skriften kraftigt fördöms. Det blir då ett ohyggligt dilemma att representera en kyrka vars grundprincip är just den av Gud förbjudna samexistensen.

Ändå tycks ert och annan med denna senare och riktiga grunduppfattning försöka vara kvar och verka inom Svenska kyrkan. De är ofta stridbara. Protester och vägran att utföra det ena eller det andra präglar prästerna i denna grupp som jag själv under min tid i Svenska kyrkan tillhörde. Det gäller ju att återupprätta ”det fallna Israel” – att återföra kyrkan till den rätta grunden! Men man skulle här kunna anföra samma sak som aposteln Paulus i ett annat sammanhang: ”de nitälskar för Gud. Dock gör de detta inte med rätt insikt” (Rom. 10:2).

För det första betänker man inte Svenska kyrkans faktiska karaktär. Ingen kan förneka att hon är en folkkyrka som kommit att utan några egentliga villkor innesluta majoriteten av svenska folket i sin famn. Hon är också till stor del uppbyggd på skattebetalarnas pengar. Kyrkan är för många människor en slags religiös trygghetsfaktor som man vill skall finnas även om man sällan går dit. Man förväntar sig hennes bistånd vid vissa högtidliga eller svåra tillfällen i livet. Dessutom kan hon göra en värdefull social och humanitär insats i samhället. Utan tvekan bibehåller majoriteten sitt medlemskap och betalar kyrkoskatt av dessa och liknande skäl. Under sådana förhållanden måste kyrkan så långt som möjligt vara lyhörd för människornas behov och önskemål och anpassa sig efter dem.

Bundenheten vid Bibeln får vika för folkopinionen. Att man låter olika åskådningar komma till tals i en demokratisk folkkyrka med politiskt valda förtroendemän ligger också i sakens natur. Redan en ytlig betraktelse bör göra det klart för var och en som tänker bli präst i Svenska kyrkan, att det är en samexistensens kyrka han väljer att verka i. Då måste man också rätta sig efter de spelregler som finns. För tydlighetens skull borde kanske prästlöftena kompletteras med något i stil med: ”Jag lovar att så länge jag tjänar denna kyrka värna om mina bröders och systrars rätt att i

ämbetet förkunna Guds Ord efter sin egen ärliga övertygelse.” Man kan kritisera en kyrka av denna karaktär. Men man kan inte förmena henne den mänskliga rätten att vara och verka som hon anser bäst. Ur religionsfrihetssynpunkt måste hon respekteras lika väl som alla andra samfund.

För det andra brister det i insikten om Guds bud i denna fråga. Man ser befallningen om läroenhet blott som ett mål att förverkliga i framtiden. Samexistens med falsk lära genom medlemskap i samma kyrka kan då ursäktas med att man ändå strävar efter det rätta. Man hör ju till de sju tusen som ännu inte böjt knä för Baal (1 Kon. 19:18), den lilla rest som likt saltet hindrar förruttnelseprocessen och som en dag förhoppningsvis skall få se alla falska profeter utdrivna eller omvända. Men det är att ändra i Guds bud för kyrkan i nya förbundets tid. ”Kan Kristus komma överens med Satan ... Kan det finnas någon gemenskap mellan Guds tempel och avgudarna? ... Därför: Gå ut ifrån dem och skilj er från dem, säger Herren” (2 Kor. 6:15-18). Nog vill Gud omvända också villolärare men inte genom att kristna tolererar dem och låter dem verka inom samma kyrka. Då blir man delaktig i det onda (2 Joh. v. 11). Att ”stanna kvar och kämpa” och inte ”överge många goda och trogna kristna som trots allt finns i den falska kyrkan” kan låta bra, men det är likväl att veta bättre än Gud och slingra sig undan hans Ord. Gud vill nämligen inte att hans goda och trogna kristna skall vara medlemmar i och betala skatt och underhåll till en kyrka som helt uppenbart även förnekar hans Ord. Så kunde t.ex. de kristna inte vara med i den judiska kyrkan. Kristus kom enligt löftet till judarna och fullbordade bland dem sitt frälsningsverk. När sedan evangelium efter pingsten predikats för dem men förkastats av dem, så skilde sig de kristna från den judiska kyrkan. Vi har ett exempel på det i Apg. 19:9. Hela Hebréerbrevet kan också ses som en varning till judar som blivit kristna att inte återfalla till gemenskap med den judiska kyrkan. Det slutar bl.a. med orden: ”Vi har ett altare, från vilket de som gör tjänst i tabernaklet icke har rätt att äta. ... Låt oss därför gå ut till honom ’utanför lägret’ och bära den smälek han bar” (Hebr. 13:10, 13).

För det tredje brister det i tron på Guds möjligheter. När man skall följa Guds Ord kommer alltid själafienden och pekar på en massa förskräckliga konsekvenser. Se, hur det kommer att gå! Isolering och små möjligheter att nå ut, risk för splittring, praktiska svårigheter osv. Och visst kan det se omöjligt ut, men alla Guds bud är egentligen omöjliga för oss om inte Gud får verka både vilja och gärning genom Jesus Kristus och evangelium. Så gjorde han med trons fader Abraham, när han befallde honom att draga ut från sin gamla gemenskap och in i ett nytt sammanhang. Så gjorde han med Martin Luther, när tron och samvetet segrade över samexistensen med den stora men avfallna romersk-katolska kyrkan. Så vill han idag göra med var och en som dväljs och kväljs i ekumeniska kyrkor som faktiskt är mer villfarande än den katolska kyrkan var. Och den Gud som befäller sitt folk att draga ut sörjer naturligtvis också för dess andliga och lekamliga välfärd. Alla bekymmer och mänskliga invändningar möter han med sina lugna och mildt förebrående ord: ”Är då något så underbart, att icke Herren förmår det?” Och det underbara i detta sammanhang är först och främst att få samlas till gudstjänst i samma tro, samma bekännelse, samma kärlek och hopp – och därtill kunna bjuda världen ett enda budskap från Gud. När Luther talar om detta i samband med nattvardsfirande säger han: ”Det är en rätt nödvändig sak i kyrkan att på detta sätt komma tillsammans utan olikhet i tron.” Till detta kallas vi av Gud. Och han föraktar inte den ringa början: ”Ty var två eller tre är församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem” (Matt. 18:20).

Det talas om kris i Svenska kyrkan med anledning av kvinnoprästfrågan. Den krisen torde inte få någon övergång förrän de inblandade parterna går till botten med frågan om samexistens eller inte och handlar konsekvent därefter. Vi för vår del är fast övertygade om att läran i en kyrka inte får avgöras av någon ”ärlig vilja”. Alla villolärare i historien har bekänt sig ha en sådan. Innehållet i kyrkans lära skall avgöras av Ordet allena, som är tillräckligt klart och tydligt. ”Tron kommer av predikan, men predikan i kraft av Kristi Ord” (Rom. 10:17). Det är ur andlig synpunkt både grymt och farligt att utsätta kyrkfolket för

än det ena än det andra beroende på den aktuella prästens ”ärliga vilja”. Och vad skall för övrigt världen tro? Den torde vara mer betjänt av olika kyrkor med klart deklarerade lärouppfattningar.

S. B.

[Lutheranen 1/1978]

Ett uttalande

Teol. stud. Peter Ekholm med familj har nyligen anslutit sig till S:t Petri församling. Vid utträdet ur Svenska kyrkan lämnade de en skriftlig förklaring till sitt steg. Den börjar med en sammanfattning av den kristna lärans huvudpunkter i form av en trosbekännelse och avslutas med följande rader:

”Svenska kyrkan bekänner sig inte till Bibelns sanna lära och därför inte heller till dessa punkter. Svenska kyrkan tillåter en mängd olika läror och uppfattningar. Den ifrågasätter, ja till och med förnekar Bibeln som Guds andeinspirerade, sanna och ofelbara Ord. Detta gör att människan sätter sig över Gud själv. Denna förnekelse är klart utsagd av Svenska kyrkans biskopar, många av dess präster, och genom andra organ inom Svenska kyrkan. Detta har pågått under en mycket lång tid. Vi har under många år bedrivit oss mycket över detta. Vi har dock tänkt så, att vi skulle vara kvar i Svenska kyrkan och kämpa tillsammans med de andra kristna.

Nu har vi genom fördjupat bibelstudium sett, att Bibeln lär, att de troende i en kyrka skall vara eniga i tron och läran. Bibeln säger också, att Ordet rent och klart skall förkunnas och sakramenten rätt förvaltas, enligt Kristi instiftelse. Då denna enhet i tron och läran och den rena och klara förkunnelsen samt det rätta bruket av sakramenten inte finns i Svenska kyrkan, har vi lämnat densamma. Matt. 7:15, 28:18-20, Apg. 2:42, Rom. 16:17f, 1 Kor. 1:10, 12:13, 2 Kor. 6:14-18, Ef. 4:4f, 1 Tim. 6:3-5, 1 Joh. 4:1, Upp. 22:18-20.

Detta är inte fråga om något sökande efter mänsklig ofelbarhet, vilket aldrig kan uppnås, eftersom vi alla är syndare. Detta är en fråga som gäller lydnaden mot Guds Ord.”

[\[^\]](#)